

litin joukko- ja asiointiliikenteen kehittäminen

Kunnanhallitus 07.08.2023 § 161
338/02.06.00/2023

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja: Jari von Becker, puh. 040 4833 732,
jari.vonbecker@iitti.fi

Joukkoliikennevuoroja Kausalan ja Kouvolan välillä hoidettiin kunnan ollessa Kymenlaakson maakunnassa ELY:n ja litin yhteistyönä. Maakunnan vaihdon jälkeen järjestämisvastuu siirtyi Lahden seudun joukkoliikenneviranomaiselle ja kustannusvastuu pääosin kunnalle. Vuonna 2022 järjestettiin Lahden seudun joukkoliikenneviranomaisen kanssa Kausala-Kouvola -linja kunnan suoraan hankkimana joukkoliikenteenä, joka palveli kuntalaisia kahdella aamuvuorolla Kouvolaan ja kolmella iltapäivävuorolla Kausalaan. Näiden linjojen käyttäjistä merkittävin osa oli Kouvolassa 2. asteen opinnoissa käyviä nuoria.

Reitit kulkivat sekä suoraan vt 12 pitkin että litin kirkonkylän ja Kuusankosken kautta Kouvolaan. Saatujen matkustajamäärien perusteella (talvi 2022-2023) voidaan todeta, että kirkonkylän ja Kuusankosken kautta tapahtuva liikennöinti oli tarpeetonta, koska matkustajia ei ole juurikaan ollut.

Keväällä 2023 käynnistettiin kilpailutus suoralle Kausala-Kouvola joukkoliikennereitille, mutta se jouduttiin keskeyttämään kilpailutusmateriaaleissa olleiden virheellisten EURO-luokitusten vuoksi. Tarkasteltaessa tämän jälkeen koulu- asiointi ja joukkoliikenteen kokonaisuutta havaittiin, että kunnan koulu- ja asiointiliikenteeseen aiemmin kilpailutettujen ajoneuvojen käyttöä optimoimalla ja toimintamallia muuttamalla voidaan pääasialliset tarpeet täyttävä liikenne Kouvolaan järjestää asiointiliikenteenä.

Tästä syystä esitetään, että aiemman suunnitelman mukaisesti syksystä 2023 alkaen Kirkonkylän-Kuusankosken kautta kulkeneita reittejä ei enää ajeta ja liikennöintiä jatketaan joukkoliikenteen sijasta osana kunnan järjestämää asiointiliikennettä Kausala-Kouvola (Eduko) välillä vt12 pitkin, mikä mahdollistaa edelleen aiemmin joukkoliikennereittiä pääasiassa käyttäneiden toisen asteen opiskelijoiden kulkemisen oppilaitokseen ja samalla juna-yhteyksiä täydentävän asiointiliikenteen Kouvolaan.

Matkustajamäärä on ollut kokonaisuudessaan varsin pienimuotoista, aamulla 10-15 henkeä ja iltapäivällä n. 5 henkeä. Aikataulut, reitti ja pysähtymispaikat noudattavat aiempaa reittiä, mutta lähtöaikoja tarkennetaan niin, että jatkoyhteydet mahdollistuvat Kouvolan sisäisessä liikenteessä.

Kun aiemmin joukkoliikenteenä järjestetty yhteys Kouvolaan yhdistetään asiointiliikenteeseen, voidaan asiointiliikenteen kokonaisuus järjestää yhdellä ajoneuvolla ja muut asiointiliikennereitit pystytään ajamaan aamuajon ja iltapäiväajon välillä vuoropäivinä. Ainoastaan Kymentakavauolenkoski reitti ajetaan eri ajoneuvolla, kuten tähänkin asti. Näin asiointiliikenteen ajoneuvo ajaa aamulla yhden vuoron Kouvolaan ja palaa

sitten ajamaan litin sisäistä asiointiliikennettä. Iltapäivällä sama auto hakee Kouvolasta vastaavaa reittiä pitkin matkustajat takaisin Kausalaan.

Tällä hetkellä kunnan sisäinen asiointiliikenne on sijoitettu koululaiskuljetusten sisälle ja se on aiheuttanut aikatauluongelmia koulukuljetuksiin. Tällä järjestelyillä asiointiliikenne muodostaa oman kokonaisuuden, jolloin sitä voidaan joustavasti käyttää eri tarpeisiin. Lisäksi tällä järjestelyillä on mahdollista kehittää litin asiointiliikennettä vastaamaan kysyntää entistä paremmin.

Joukkoliikenteenä toteutetuille Kouvolan suunnan reiteille kunta on budjetoinut vuodessa noin 88 000 euroa. Lisäksi liikennöitsijä on saanut matkustajilta kerätyt lipputulot, jotka ovat olleet kokonaisuudessaan varsin vähäisiä (n. 800 -1000 e/kk). Linjan muuttamisella asiointiliikenteeksi kunnan nettokustannukset eivät kasva, vaikka asiointiliikenne on toistaiseksi maksutonta. Lisäksi koulu- sekä asiointiliikenteeseen hankittujen ajoneuvojen käyttöä pystytään tehostamaan, minkä oletetaan vähentävän kokonaiskustannuksia joukkoliikennemalliin verrattuna. Selkeinä etuina ovat asiointiliikenteen irrottaminen koulukuljetuksista ja asiointiliikenteen kehittäminen omana kokonaisuutenaan. Näin myös pystytään välttämään mahdollisia viiveitä koulukuljetusten aikatauluissa.

Liikennöitsijän kanssa on sovittu, että kauden 2023-2024 ajan kokeillaan tämän toimintamallin sekä linjarakenteen toimivuutta ja käytäntöä jatketaan, mikäli se havaitaan hyväksi. Kokeilun pohjalta voidaan tehdä uusia kehitystoimenpiteitä, joilla saadaan synkronoitua linjaa junaliikenteeseen vielä paremmin.

Pidempiaikainen tavoite on seuraavien Lahden seudun joukkoliikenneviranomaisen kilpailutusjaksojen vaihtuessa kehittää alueen yhteistä joukkoliikennettä myös littiin ja liittyä myös yhteiseen lippujärjestelmään, mikäli se kattaa sekä juna- että linja-autoliikenteen. Lisäksi asiointi-/palveluliikenteessä selvitetään mahdollisuutta saada Kuntalogistiikan järjestelmän avulla yhteistyötä asiointiliikenteeseen erityisesti kuntarajan läheisyydessä.

Oheismateriaalina informatiiviset aikataulut asiointiliikenteestä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Jarkko Salonen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että aiemmin joukkoliikenteenä järjestetyt suorat linja-autoreitit järjestetään asiointiliikenteenä aiemmin kilpailutettujen ajoneuvojen puitteissa esittelytekstissä selostetun toimintamallin mukaisesti kaudella 2023-2024 ja tarvittaessa kaudella 2024-2025.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin, että Minna Lintukangas poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.